

1. Haritalar üzerinde sağdan sola, yukarıdan aşağıya uzanan çizgiler vardır. Bu çizgiler dünya üzerindeki bir yerin coğrafi konumunu belirlerken bize yardımcı olur. Bu çizgilerden kuzey-güney doğrultusunda uzananlara paralel denir.

Aşağıdakilerden hangisi paralellerin özelliklerinden biri değildir?

- A) Bütün paralellerin çevre uzunlukları birbirine eşittir.
- B) Dünyanın şeklinden dolayı boyları kutuplara doğru gidildikçe küçülür.
- C) Başlangıç paraleli Ekvator'dur.
- D) Doksan kuzeyde, doksan güneyde olmak üzere 180 paralel vardır.

2. Bütün topraklarının Güney Yarım Küre'de yer aldığı, Afrika ve Okyanusya kıtalarının güneyinde bulunan ve Kutup İklimi'nin hakim olduğu kıta aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okyanusya
- B) Kuzey Amerika
- C) Antarktika
- D) Güney Amerika

3. Türkiye 36-42 Kuzey Paralelleri; 26- 45 Doğu Meridyenleri arasında yer alır.

Verilen bilgiden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

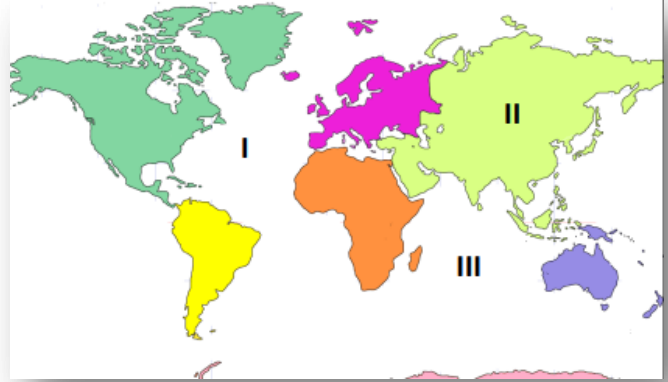
- A) Başlangıç Meridyeni'nin batısında yer alır.
- B) Türkiye, Kuzey Yarım Küre'de yer almaktadır.
- C) En doğu ve en batısı arasında 76 dakikalık zaman farkı vardır.
- D) En kuzeyi ve en güneyi arasından 6 paralel geçmektedir.

4. Dünya üzerindeki bir yerin; önemli denizlere, yeraltı kaynaklarına ,komşularına, önemli kanal ve geçitlere göre konumu ve sahip olduğu yeryüzü şekilleri göreceli konumunu ifade eder.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin göreceli konum sonuçları arasında gösterilemez?

- A) İstanbul ve Çanakkale Boğazlarına sahip olması
- B) Ekvator dairesinin kuzeyinde yer alması
- C) Batıdan doğuya doğru yükseltisinin artması
- D) Üç tarafı denizlerle çevrili yarımada olması

5. Aşağıdaki Dünya haritasında bazı yerler numaralarla gösterilmiştir.



Numaralarla gösterilen yerler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

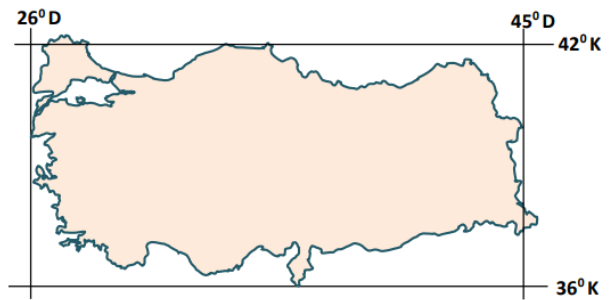
- A) Hint Okyanusu
- B) Atlas Okyanusu
- C) Asya Kıtası
- D) Büyük Okyanus

6. Kutup noktalarından eşit uzaklıkta olan ve Dünyayı iki eşit parçaya ayıran daireye denir.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdaki kavramlardan hangisi getirilmelidir?

- A) Meridyen
- B) Paralel
- C) Geoid
- D) Ekvator

7. Aşağıdaki haritada Türkiye'nin matematik konumu verilmiştir.



Türkiye'nin matematik konumu ile ilgili olarak;

- I. Kuzey Yarım Küre'de yer aldığı,
- II. Greenwich'in doğusunda bulunduğu,,
- III. En doğusu ile en batısı arasında 19 meridyen farkının olduğu

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

8. Akdeniz Bölgesi'nde; Seracılık faaliyetleri gelişmiştir. Muz tarımı yaygındır. Turuncğil gibi fazla gelir getiren meyveler yetiştirilir.

Akdeniz Bölgesi'nde verilen tarım ürünlerinin yetiştirilmesinde aşağıdakilerden hangisi daha etkili olmaktadır?

- A) Toprak yapısı B) Yeryüzü şekilleri
C) İklim şartları D) Ulaşım imkânları

9. Ülkemizde;

- Karadeniz ve Akdeniz bölgelerinde deniz etkisi iç kesimlere giremezken, Ege Bölgesi'nde girebilmektedir.
- Kuzeyden güneye doğru gidildikçe sıcaklıklar artar.
- Denize kıyısı olan bölgelerimiz ılık ve nemlidir.

Verilen bilgilerde Türkiye'nin iklimi üzerinde etkili olan faktörlerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Matematik konuma
B) Denize göre konuma
C) Yükseltiye
D) Yer şekillerinin uzanışına

10. Rüzgarlar geldikleri yerin sıcaklığını estikleri yerlere taşır. Sıcak yerlerden gelen rüzgarlar sıcaklığı artırırken, soğuk yerlerden gelenler de sıcaklığı azaltır. Bu nedenle ülkemizde güneyden esen rüzgarlar sıcaklığı yükseltirken kuzeyden esen rüzgarlar ise sıcaklığı düşürür.

Bu durum Türkiye'nin hangi özelliğinin bir sonucudur?

- A) Yükseltisinin fazla olmasının
B) Kuzey Yarım Kürede olmasının
C) Yer şekillerinin engebeli olmasının
D) Üç tarafının denizlerle çevrili olmasının

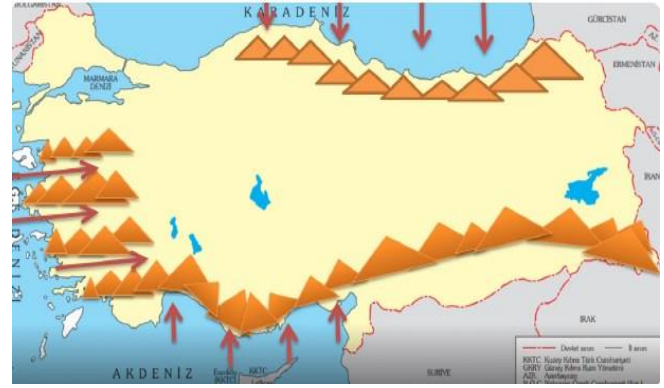
11.

- I. Türkiye'de geniş alanda görülen iklim türüdür.
II. Kışları ılık ve yağışlı, yazları sıcak ve kuraktır.
III. Bitki örtüsü makidir.

Yukarıda verilen bilgilerden hangileri karasal iklimin özelliklerindendir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III
C) II ve III D) I, II ve III

12.



Ülkemizde dağların uzantısı ve yükseltisi hareket halindeki hava kütlelerini etkiler. Bu durum bazı bölgelerimizde nemli hava kütlelerinin iç kesimlere girmesini engellerlerken Ege bölgesinde hava iç kesimlere doğru rahatça uzanır ve geniş kesimlerde etkili olur.

Buna göre, Akdeniz ikliminin Ege Bölgesi'nin iç kesimlerine kadar ulaşabilmesinin sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dağların denize dik uzanması
B) Dağların denize paralel uzanması
C) Ege Denizi kıyılarının girintili çıkıntılı olması
D) Dağların hava kütleleri önünde engel oluşturması

13.

İklim	Karadeniz	Karasal	Akdeniz
Bitki Örtüsü	?	?	?

Yukarıdaki tabloda soru işareti ile gösterilen yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bozkır, Maki, Orman
B) Orman, Bozkır, Maki
C) Maki, Bozkır, Orman
D) Bozkır, Orman, Maki

14. Aşağıda ülkemizin fiziki özellikleri ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Türkiye'de kısa mesafelerde yeryüzü şekilleri değişiklik göstermektedir.
B) Türkiye'de en yaygın yeryüzü şekli dağlardır.
C) Türkiye'de engebeli araziler az yer kaplar.
D) Anadolu'nun batısında, alçak ve ovalık alanlar fazladır.

15. Türkiye’de bitki örtüsü orman olan bir bölgenin iklimiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

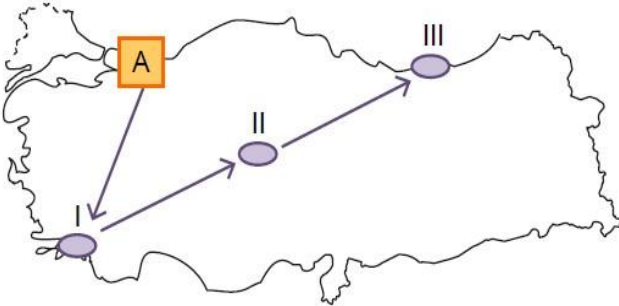
- A) Yaz ve kış sıcaklık değerleri arasında fazla fark yoktur.
- B) En fazla yağış sonbaharda görülür.
- C) Yıllık yağış miktarı fazladır.
- D) Yaz aylarında kurak gün sayısı fazladır.

16. Dağların uzanış yönü kıyılardaki girinti ve çıkıntının fazla ya da az olmasına etki eder. Dağların denizlere dik uzandığı kıyılarda girinti ve çıkıntı fazla görülürken dağların denize paralel uzandığı kıyılarda girinti ve çıkıntı az görülür.

Türkiye’de dağların uzanış yönüne bağlı olarak kıyılarda girinti ve çıkıntının fazla görüldüğü bölge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Marmara Bölgesi
- B) Ege Bölgesi
- C) Karadeniz Bölgesi
- D) Akdeniz Bölgesi

17.



A noktasında yola çıkan bir turist sıra ile I, II ve III numaralı yerleri ziyaret etmiştir.

Buna göre, A noktasından yola çıkan turist sırası ile hangi iklim türlerini gözlemlemiştir?

- A) Akdeniz – Karasal – Karadeniz
- B) Karasal – Akdeniz – Karadeniz
- C) Karadeniz – Karasal – Akdeniz
- D) Akdeniz – Karadeniz – Karasal

18. Türk Devletleri arasındaki iş birliğini artırmak, ortak sorunlara çözüm bulmak ve kültürel bağları güçlendirmek amacıyla kurulan uluslararası organizasyonlar bulunmaktadır. Bu teşkilatlar, Türk dünyasının ortak geleceği için çalışmaktadır.

Türk Devletleri arasındaki siyasi, ekonomik ve kültürel iş birliğini en üst düzeyde geliştirmeyi amaçlayan ve Türkiye'nin de kurucu üyesi olduğu siyasi kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) NATO
- B) Avrupa Birliği (AB)
- C) Birleşmiş Milletler (BM)
- D) Türk Devletleri Teşkilatı (TDT)

19. TİKA, TÜRKSOY ve Yunus Emre Enstitüsü gibi kurumların görevleri farklı olsa da (kalkınma, kültür, dil tanıtımı), hepsinin ortak bir amacı vardır: Türkiye'nin uluslararası etkileşimini artırmak ve Türk dünyası ile olan bağları güçlendirmek.

Bu kurumların yaptığı çalışmaların ortak amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Enerji boru hatları inşa etmek.
- B) Türkiye'nin sınırlarını yeniden belirlemek.
- C) Türk dünyasıyla karşılıklı iş birliğini geliştirmek ve dostluk köprüleri kurmak.
- D) Sadece Afrika ülkelerine yardım göndermek.

20. Yunus Emre Enstitüsü, yurt dışında Türkçe öğretimi yapan ve Türk kültürünü tanıtan bir kurumdur. Açtığı merkezler aracılığıyla sergi, konser, dil kursu ve kültürel etkinlikler düzenleyerek kültürel diplomasi yürütmektedir.

Buna göre Yunus Emre Enstitüsü'nün uluslararası ilişkilerdeki rolü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Askeri iş birlikleri oluşturan bir kurumdur.
- B) Türk kültürünü tanıtarak Türkiye'nin gücünü artıran bir kültürel diplomasi aracıdır.
- C) Sadece Türkiye’de etkinlik düzenler.
- D) Ekonomik yatırımlar yapan bir şirkettir.

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	C	A	B	D	D	D	C	C	B
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	A	B	C	D	B	A	D	C	B

İl ÖDM sorularından derlenmiştir...